

Patienters tillgång till psykologer

- en uppföljande kartläggning av landets vårdcentraler 2011 -

genomförd av Sveriges Psykologförbund 2011

2011-12-14

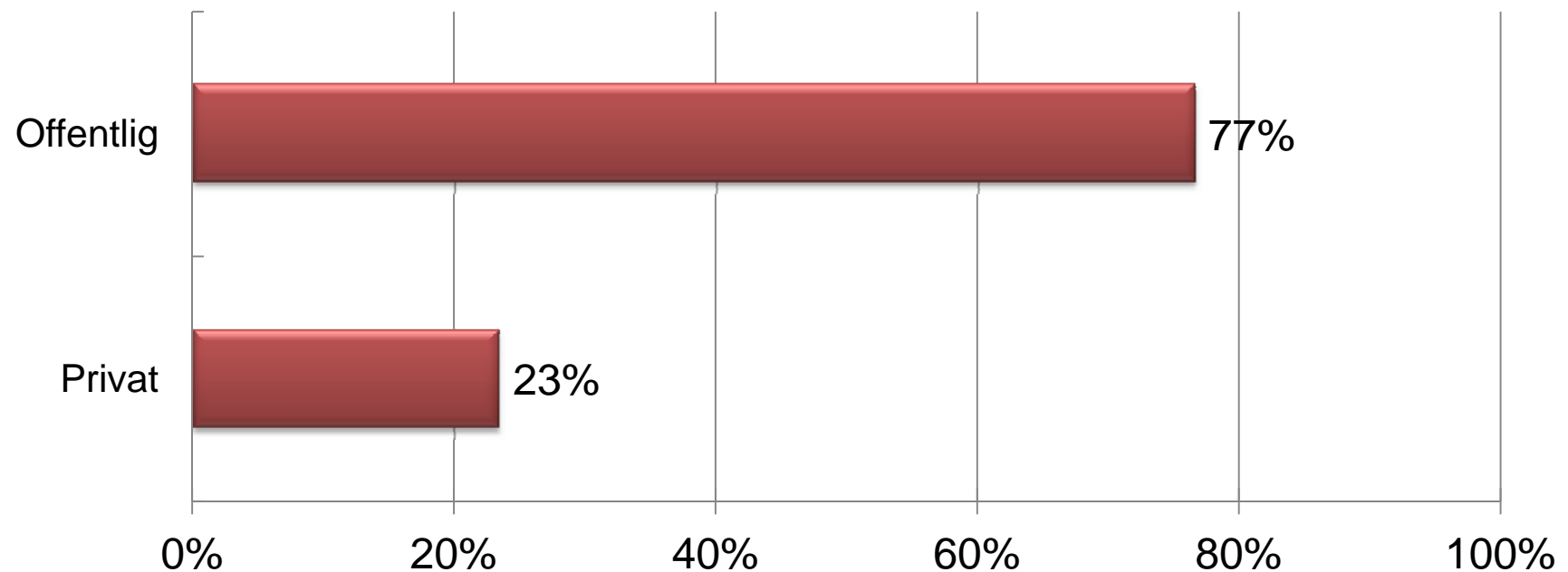

Syfte och genomförande

- Psykologförbundet har gjort en uppföljande totalkartläggning av tillgången till psykologer på landets vårdcentraler
- Sammanlagt finns det enligt våra uppgifter 964 vårdcentraler (HSI förlag AB) och förbundet har kommit i kontakt med 945 av dessa vilket motsvarar 98%.
- Kartläggningen gjordes som telefonintervjuer under fyra veckor i maj och juni 2011
- Frågorna har haft karaktären att den som svarar i telefonen på vårdcentralen ska kunna besvara frågorna. Det är således olika personer/personal som besvarat frågorna på olika vårdcentraler.

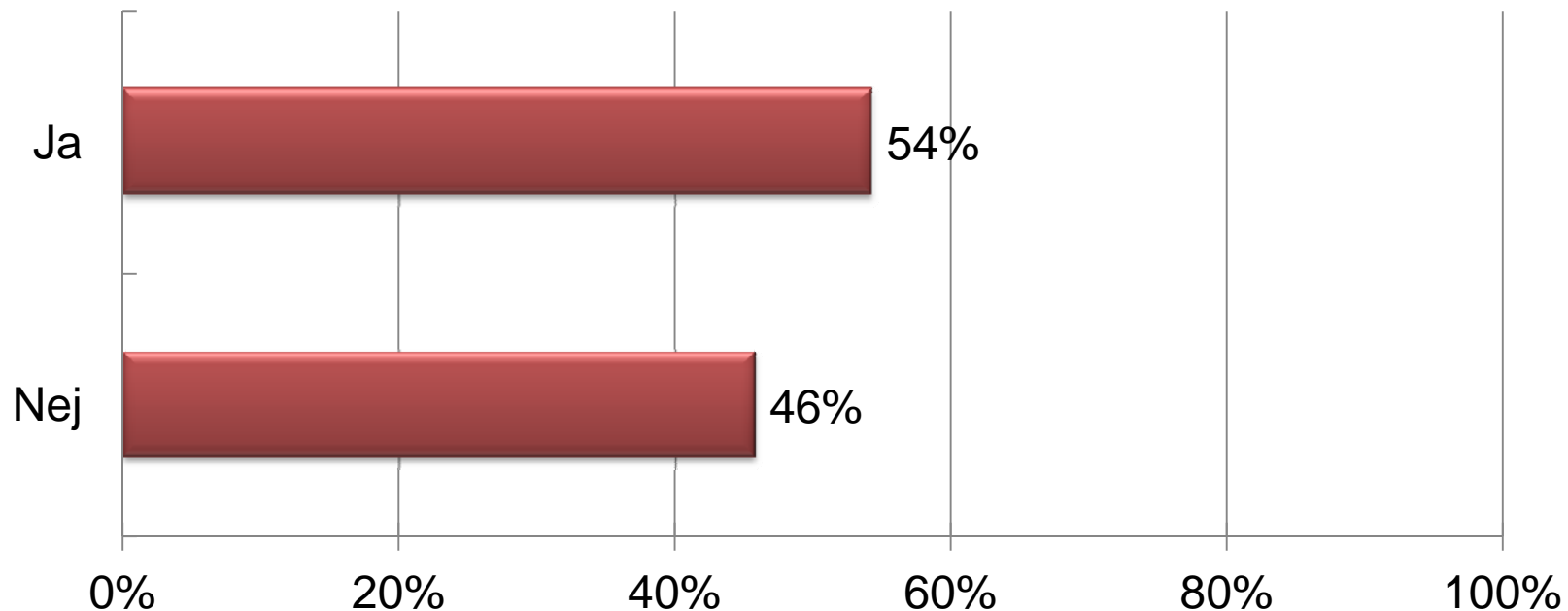
Knappt 8 av 10 vårdcentraler är offentligt drivna

Drivs vårdcentralen i offentlig eller privat regi? (%) Bas: 943 st

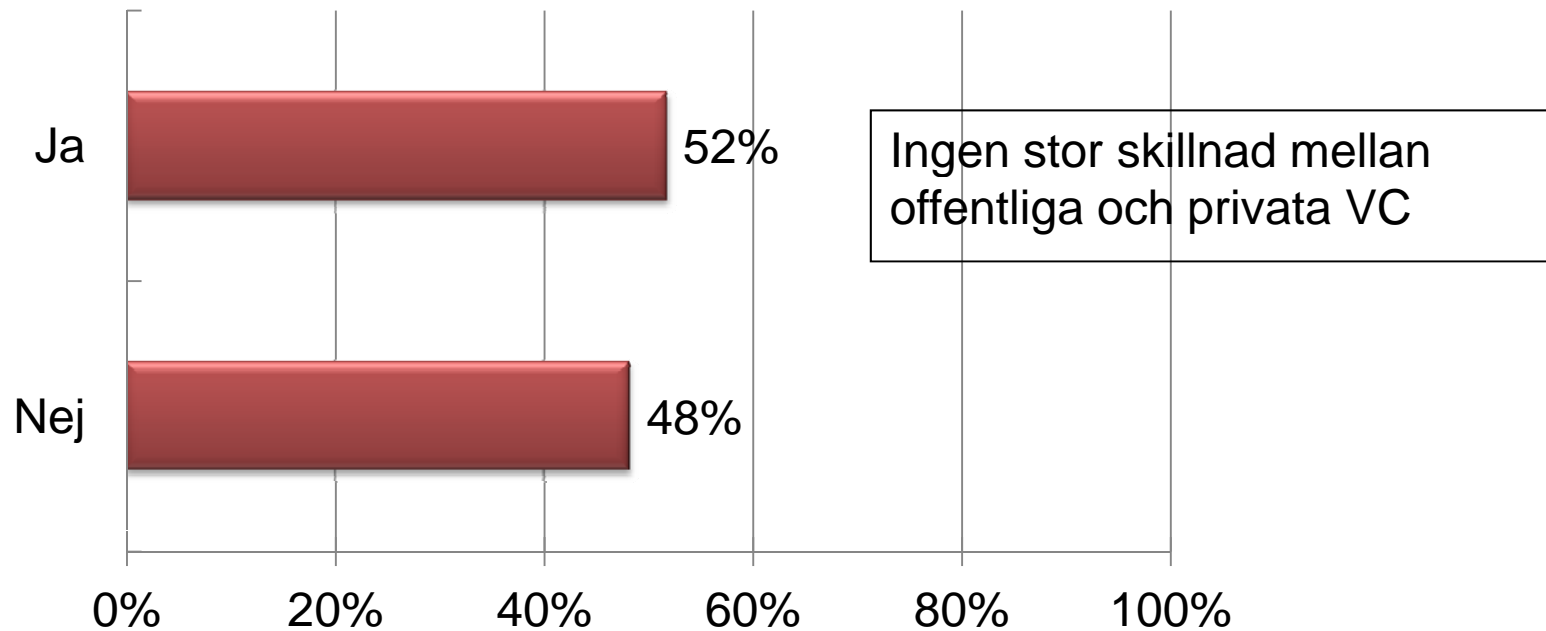
Nästan hälften säger att de inte har tillgång till psykolog

Har patienterna på vårdcentralen tillgång till någon psykolog? (%) Bas: 944 st

Hälften har anställd psykolog

Finns det en eller flera psykologer anställda på Vårdcentralen? (%) Bas:510 st

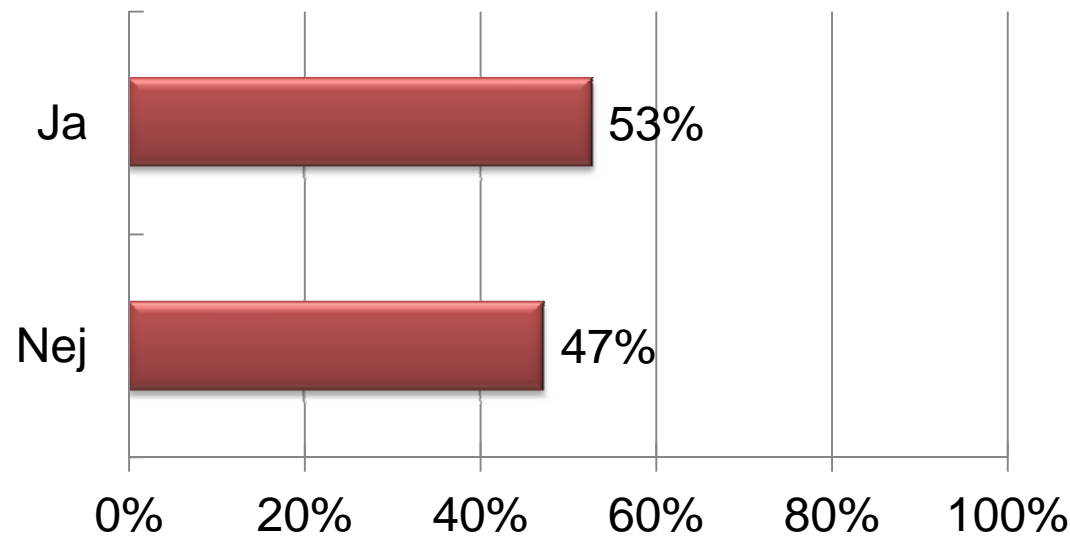

Ny fråga 2011!

Hälften har central resursenhet

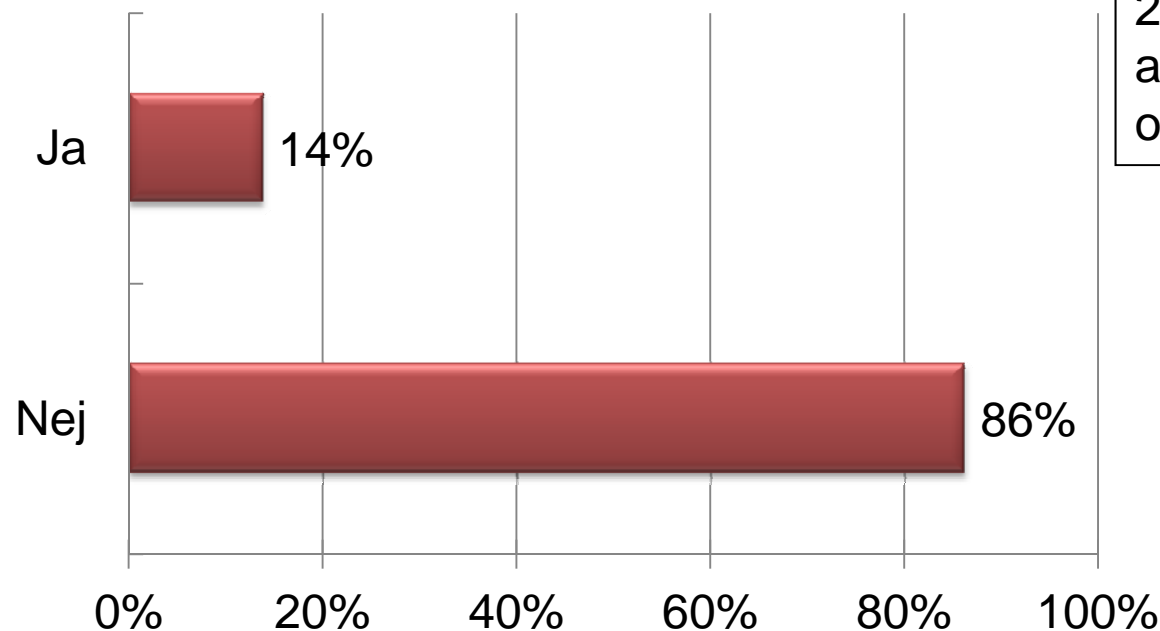
Finns det någon central resursenhet/motsvarande som vårdcentralen har tillgång till?
(%) Bas: 512 st

Vanligare att offentliga VC har resursenhet, 56% i förhållande till privata, 38%

Ovanligt med vårdavtal men dubbelt så många som 2009

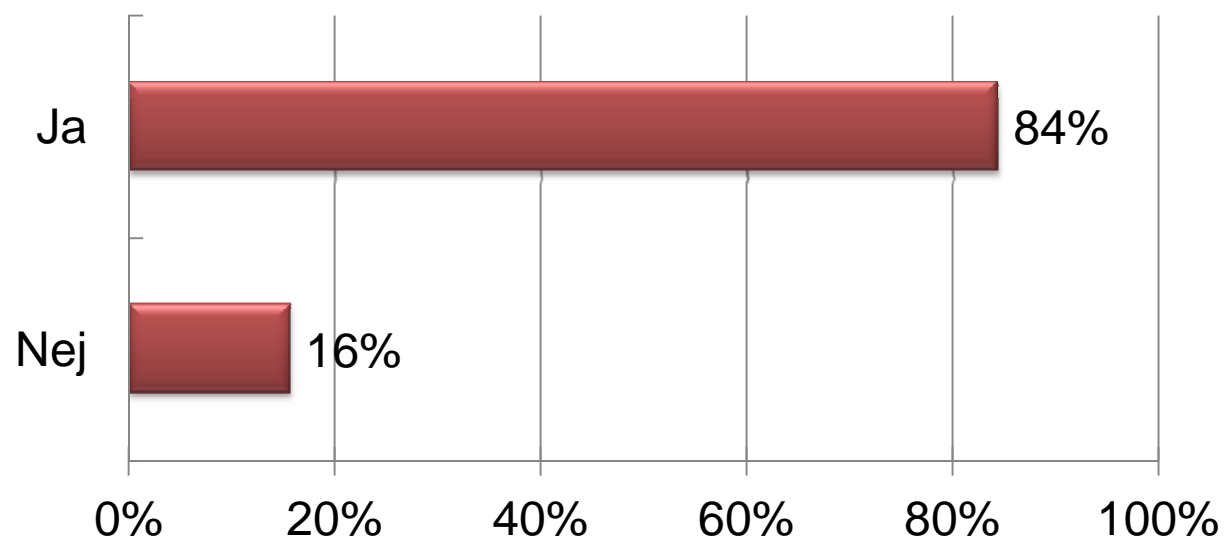
Finns det en eller flera privata psykologer kopplade till vårdcentralen? (%) Bas:508 st

2009 hade 4 % vårdavtal. 29% av privata VC har och 11% av offentliga VC

Drygt 8 av 10 har tillgång till annan personal

Finns det andra personalkategorier som arbetar inom området psykisk ohälsa på er vårdcentral? (%) Bas: 940

En ökning med 15 % av VC som har andra personalkategorier sedan 2009.

Andra som arbetar med psykisk ohälsa

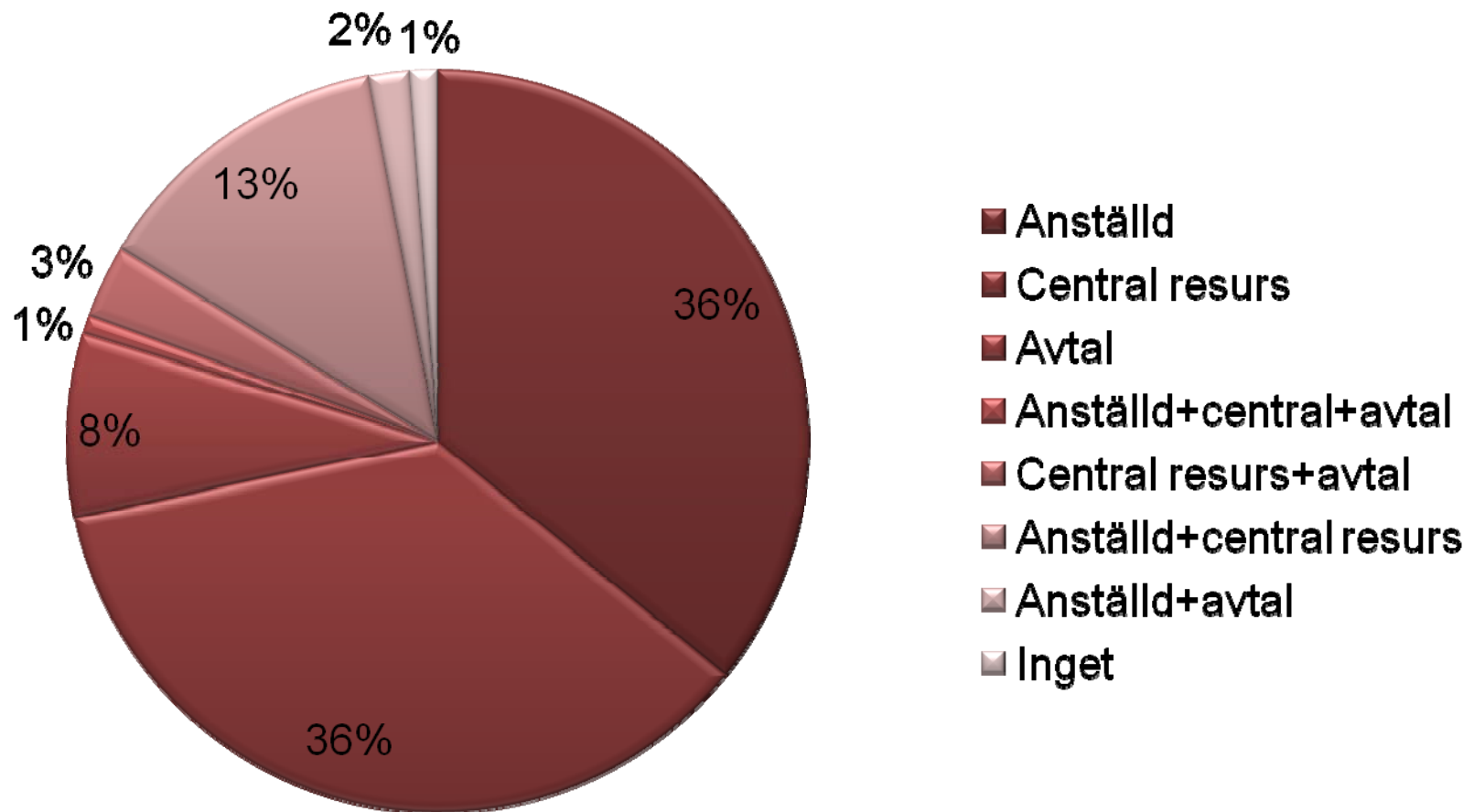
- Inte så stor skillnad mellan VC som har tillgång till psykolog eller inte.
  - 83% av VC som har tillgång till psykolog har andra som arbetar inom området
  - 86% av VC som inte har tillgång till psykolog har andra som arbetar inom området

Länsvisa jämförelser

Fortfarande vanligast med offentligt drivna vårdcentraler med privata har ökat

Landsting	2009		2011	
	Andel offentliga	Andel privata	Andel offentliga	Andel privata
Blekinge	100%	0 %	93%	7%
Dalarna	100%	0%	95%	5%
Gotland	100%	0%	80%	20%
Gävleborg	94%	6%	74%	26%
Halland	93%	7%	93%	7%
Jämtland	85%	15%	93%	7%
Jönköping	97%	3%	88%	12%
Kalmar	97%	3%	94%	6%
Kronoberg	85%	15%	81%	19%
Norrboten	91%	9%	97%	3%
Skåne	93%	7%	89%	11%
Stockholm	47%	53%	46%	54%
Södermanland	90%	10%	77%	23%
Uppsala	93%	7%	84%	16%
Värmland	96%	4%	82%	18%
Västerbotten	94%	6%	94%	6%
Västernorrland	86%	14%	79%	21%
Västmanland	46%	54%	40%	60%
Västra Götaland	86%	14%	75%	25%
Örebro	92%	8%	87%	13%
Östergötland	83%	17%	83%	17%

Tillgång till psykolog – hur? (Bas: 510)

Sammanfattning av tillgången till psykolog på landets vårdcentraler

Bas: 964 st

- 432 vårdcentraler har angett att de inte har någon tillgång till psykologer
- 512 vårdcentraler har tillgång till psykolog
- 180 vårdcentraler har enbart anställda
- 180 vårdcentraler har enbart central resursenhet
- 40 har enbart avtal
- 4 vårdcentraler har anställda + vårdavtal + avtal
- 67 har anställda + central resursenhet
- 9 har anställda + avtal
- 16 har central resursenhet + avtal
- 6 har tillgång men inte angett hur
- 21 har inte svarat

Andel som har tillgång till psykolog per landsting/region

Landsting	Svarsfrekvens	Tillgång till psykolog
Blekinge	100%	29 %
Dalarna	95%	53 %
Gotland	100%	100 %
Gävleborg	100 %	47 %
Halland	76 %	90 %
Jämtland	100 %	71 %
Jönköping	100 %	91 %
Kalmar	97 %	97 %
Kronoberg	100 %	13 %
Norrbottn	100 %	15 %
Skåne	90 %	65 %
Stockholm	100 %	33 %
Södermanland	96 %	36 %
Uppsala	97 %	94 %
Värmland	100 %	49 %
Västerbotten	100 %	56 %
Västernorrland	100 %	93 %
Västmanland	97 %	29 %
Västra Götaland	100 %	52%
Örebro	100 %	81 %
Östergötland	98 %	56 %

Länsvis jämförelse av tillgången 2009 och 2011

Landsting	Anställd psykolog 2009	Anställd psykolog 2011	Avtal med psykolog 2009	Avtal med psykolog 2011	Central Resursenhet 2011*
Blekinge	0 %	50%	38%	25%	50%
Dalarna	0 %	53%	0%	5%	55%
Gotland	100 %	20%	14%	17%	80%
Gävleborg	15%	35%	3%	0%	65%
Halland	56%	64%	0%	0%	36%
Jämtland	47%	43%	12%	5%	67%
Jönköping	7%	73%	0%	10%	43%
Kalmar	68%	73%	0%	0%	53%
Kronoberg	30%	67%	4%	17%	33%
Norrbottnen	3%	40%	0%	50%	0%
Skåne	38%	62%	3%	16%	42%
Stockholm	27%	48%	11%	28%	49%
Södermanland	15%	50%	0%	13%	75%
Uppsala	93%	14%	0%	10%	86%
Värmland	8%	11%	8%	47%	68%
Västerbotten	14%	50%	0%	5%	45%
Västernorrland	27%	27%	0%	12%	69%
Västmanland	35%	30%	30%	40%	30%
Västra Götaland	55%	98%	1%	1%	41%
Örebro	0%	0%	4%	4%	92%
Östergötland	3%	4%	0%	61%	39%

*frågan fanns inte med 2009

Sammanfattning

De flesta, 77% av vårdcentralerna, drivs i offentlig regi

Nästan hälften, 46% anger att patienterna inte har tillgång till psykolog

De offentligt drivna har högre grad av tillgång. 59 % av de offentliga vårdcentralerna uppger att de har tillgång till psykolog jämfört med 38% av de privata

Av alla 964 vårdcentraler är det 27% som har anställd psykolog, 28% har tillgång via central resursenhet och 7% avtal med privata psykologer

forts. sammanfattning

59 stycken vårdcentraler har varken tillgång till psykolog eller annan personal som arbetar med området psykisk ohälsa. Det motsvarar 6 % av vårdcentralerna!

Om man jämför svaren mellan 2009 och 2011 avseende frågan om tillgång till psykolog är skillnaden stor. En markant minskning av tillgång till psykolog föreligger. MEN skillnaderna är marginella mellan åren om man tittar på vilka VC som faktiskt har anställda och avtal med psykologer.

27% av alla VC har anställd psykolog 2011 och 2009 var motsvarande siffra 24%.

Det är fler VC 2011 än 2009

Viktigt att tänka på!

Av de som har tillgång till psykolog vet vi inte exakt hur stor tillgången är

Exempel:

I Uppsala där *94% har tillgång* till psykolog via ett centralt resursteam – Psykisk hälsa – är det *1 psykolog på 17 000 invånare*. Det skulle kunna vara så att ett landsting med betydligt lägre andel tillgång till psykologer ändå har fler psykologer per antal invånare.

Men, fortfarande saknar nästan hälften överhuvudtaget psykolog!

Slutsatser

Nästan hälften av alla VC uppger att patienterna inte har tillgång till psykolog. Det är mycket illavarslande

Att VC saknar tillgång till psykolog ligger inte i paritet med vad både patienter och huvudmän avser och önskar. Införande av "vårdval" och "rehabiliteringsgarantin" har ännu inte fått den effekt vi hoppats på.